

Ensimmäinen haimasyövän hoitoa kuvaava indeksi Euroopassa: varhainen havaitseminen säästää henkiä

Suomi jäljessä muista Pohjoismaista - toimia tarvitaan!

Brysseli 18. maaliskuuta 2014

Ensimmäinen Euroopassa suoritettu haimasyövän hoitoa koskeva vertailu osoittaa, että useimmissa maissa tautiin ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota.

Vaikka haimasyöpä aiheuttaa melkein yhtä monta kuolemaa kuin rintasyöpä, sitä ei huomioida terveydenhoidossa. Neljässä maassa viidestä hoitotuloksia ei seurata eikä niissä ole vahvistettuja hoitosuosituksia. Suomi monien

muiden länsieurooppalaisten maiden joukossa kuuluu tähän ryhmään, jossa ei ole kohdennettua, ihmishenkiä säästävää hoitojärjestelmää. Tämä käy ilmi ruotsalaisen tutkimuslaitoksen Health Consumer Powerhousen (HCP) tänään julkaisemasta EPCI-indeksistä (Euro Pancreatic Cancer Index, eurooppalainen haimasyöpäindeksi).

– Suomi voisi järjestää haimasyövän hoidon paljon paremmin, sanoo HCP:n indeksiryhmän johtaja tohtori Arne Bjornberg. Muihin Pohjoismaihin verrattuna viiden vuoden eloonjäämisaste oli Suomessa keskinkertainen, ja hoitotulokset dokumentoidaan yleensä huonosti, mikä vaikeuttaa tehokasta syöpähoidon järjestämistä. Se, ettei tuloksia seurata, vaikeuttaa hoidon kehittämistä. Potilaiden oikeudet ja saatavilla oleva tieto kuitenkin tukevat aktiivista valintaa, ja uusien lääkkeiden saatavuus auttaa myös.

Haimasyöpä tunnetaan syystäkin "hiljaisena tappajana". Yleensä se huomataan liian myöhään, mikä tekee sen hoidosta lähes mahdotonta. Se on neljänneksi suurin syöpäkuolemien aiheuttaja EU:ssa, ja siihen menehtyy yli 100 000 eurooppalaista joka vuosi. Toisin kuin muiden syöpien kohdalla, luku on kasvussa. Useimmat haimasyöpädiagnoosin saaneet potilaat kuolevat vuoden sisällä diagnoosista.

Taudin yleisyydestä huolimatta sille ei useimmissa maissa ole hoitosuosituksia, eikä neljässä maassa viidestä pystytä esittämään tietoja hoitotuloksista. EHCI-indeksin mukaan taudista selviäminen on kaksi kertaa todennäköisempää parhaiten sijoittuneissa maissa verrattuna huonoimmin sijoittuneisiin maihin.

– Yleiskuva ei ole valoisa, mutta haimasyövän hoidossa muutama maa on edelläkävijän asemassa, kertoo EPCI:n projektipäällikkö Anne-Marie Yazbeck. Alankomaat, Tanska, Ranska ja Irlanti ovat hyvänä esimerkkinä. Lääkärit näyttävät olevan paremmin tietoisia taudista, ja hoitotuloksia seurataan ja dokumentoidaan suhteellisen hyvin. On rohkaisevaa, että tunnistamme strategiset vaiheet, joilla pääsemme eteenpäin. Haimasyöpähoidon seuranta ja dokumentointi ovat alueita, joita Suomen tulisi parantaa huomattavasti, sillä tämä säästäisi henkiä.

Hoitosuosituksen tarve

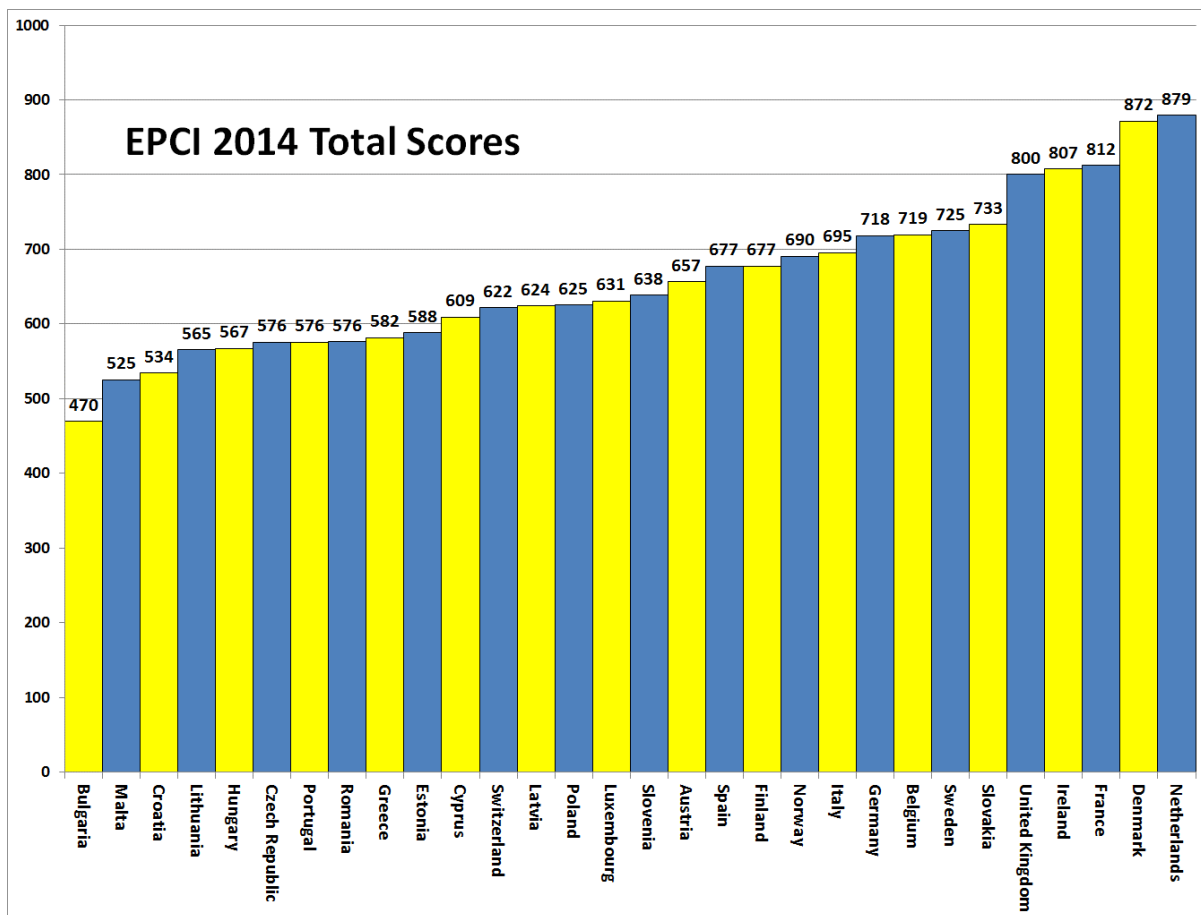
Indeksi kertoo, mitkä tekijät tulisi ottaa huomioon, jos Euroopan laajuisia hoitosuosituksia laaditaan:

- **Perusterveydenhuollossa työskentelevät lääkärit tulisi kouluttaa tietoisiksi haimasyövästä ja tunnistamaan lievien oireiden yhdistelmät.**
- **Varhainen havaitseminen on välttämätöntä tehokkaiden hoitotulosten saavuttamiseksi.**
- **Nopea pääsy tarkkaan diagnoosiin ja leikkaukseen.**
- **Hoitotuloksia tulee seurata ja dokumentoida järjestelmällisesti ja niin, että tieto on helposti saatavilla.**
- **Potilaille annetaan tietoa hoitovaihtoehdoista ja haimasyöpäleikkauksiin erikoistuneista kirurgeista sekä muissa maissa tarjolla olevista hoitomahdollisuuksista.**

Indeksi kuvaa ensimmäisen Euroopassa suoritettun haimasyöpähoitoverailun tuloksia, ja se kattaa seuraavat alueet käyttäen 30:a indikaattoria: Potilaan oikeudet, tieto ja hoidon saatavuus, Ehkäisy, Hoitotulokset, Diagnostiikka, Lääkkeet ja Palliatiivinen hoito.

Kuten EPCI:n maavertailusta käy ilmi, maiden välillä on suuria eroja, ja indeksiasteikon yläpuoliskossa on epätavallinen yhdistelmä keski- ja suurituloisia maita.

Alankomaat sai 879 pistettä 1000 mahdollisesta ja on kärkisijalla (kuten monessa muussakin HCP-indeksissä), seuraavina ovat Tanska (872), Ranska (812), Irlanti (807) ja viidentenä Iso-Britannia 800 pisteellä huolimatta siitä, että siellä on yksi alhaisimmista eloonjäämisasteista koko Euroopassa! Suomi on 677 pisteellä 12:ntena Tanskan, Ruotsin ja Norjan perässä.

EPCI-esitys kokonaisuudessaan sekä raportti, taulukko ja jokaisen 30 maan tiedotteet ovat ilmaiseksi saatavilla osoitteessa www.healthpowerhouse.com. Materiaalia lainattaessa lähde tulee mainita.

EPCI 2014 on saanut Celgeneltä apurahan.

EPCI-indeksiä koskevat kysymykset:

Arne Bjornberg, matkapuhelin: +46 705848451, arne.bjornberg@healthpowerhouse.com

Anne-Marie Yazbeck: matkapuhelin: +386 40859278, info@healthpowerhouse.com

Lisätietoa EPCI-indeksistä ja Health Consumer Powerhousesta saat osoitteesta Health Consumer Powerhouse website tai sähköpostista info@healthpowerhouse.com. Seuraa meitä Facebookissa ja Twitterissä: [@HCPhealthindex](https://twitter.com/HCPhealthindex).